

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

Воронюк Єлизавети Анатоліївни

«Диференційна діагностика професійної та патологічної
гіпермобільності суглобів кисті»,

представлену на здобуття ступеня доктора філософії

з галузі знань 22 — Охорона здоров'я

за спеціальністю 227 — Фізична терапія, ерготерапія.

Актуальність теми дисертації.

Проблема визначення межі між нормою, адаптивною гіпермобільністю та патологічними проявами надмірної рухливості суглобів залишається однією з ключових у сучасній фізичній терапії. Відсутність єдиних об'єктивних критеріїв, що враховують специфіку професійної діяльності осіб з надмірною рухливістю, ускладнює проведення диференційної діагностики, планування індивідуалізованих програм реабілітації та профілактики травм.

Дослідження, виконане у дисертаційній роботі, спрямоване на заповнення цієї прогалини шляхом використання статистичних параметрів середнього значення та стандартних відхилень для побудови персоніфікованої норми та визначення порогових значень гіпермобільності. Такий підхід має високу практичну значущість для фахівців фізичної терапії та ерготерапії, оскільки дозволяє підвищити точність діагностики, оптимізувати навантаження у процесі тренувань та знизити ризик розвитку хронічних травм, особливо в групах ризику — серед професійних артистів, спортсменів та осіб із спадковими сполучнотканинними синдромами.

Оцінка обґрунтованості наукових результатів дисертації, їх достовірності та новизни.

Наукова новизна результатів дисертаційного дослідження полягає у вперше запропонованому вітчизняними засобами поєднанні клінічних, біомеханічних та статистичних підходів для оцінки гіпермобільності суглобів із введенням концепції диференційованої класифікації на основі середніх значень і стандартних відхилень. Запропонована система дозволяє об'єктивно розмежувати норму, адаптивну гіпермобільність і патологічні прояви, враховуючи індивідуальні особливості та професійну специфіку обстежуваних осіб.

Достовірність отриманих результатів забезпечена використанням валідованих методів вимірювання рухливості суглобів (гонометрія) та сили м'язів (динаметрія), статистично обґрунтованими підходами до аналізу даних, а також достатнім обсягом вибірки для проведення порівняльного аналізу між групами з різним рівнем гіпермобільності та різними видами професійної діяльності.

Обґрунтованість висновків підтверджується логічною відповідністю між метою, завданнями, методами та отриманими результатами дослідження, а також їхньою апробацією у наукових публікаціях і на фахових конференціях.

Отже, у дисертаційній роботі поставлене наукове завдання виконано повністю, здобувач повною мірою оволоділа методологією наукової діяльності.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність та дотримання принципів академічної доброчесності.

За своїм змістом дисертаційна робота здобувача Воронюк Єлизавети Анатоліївни повністю відповідає спеціальності 227 – Фізична терапія, ерготерапія та напрямкам досліджень відповідно до освітньої програми третього (доктор філософії) рівня вищої освіти.

Дисертаційна робота є завершеною науковою працею і свідчить про наявність особистого внеску здобувача у науковий напрям фізична терапія, ерготерапія.

Розглянувши звіт подібності за результатами перевірки дисертаційної роботи на текстові співпадиння, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Воронюк Єлизавети Анатоліївни є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають належні посилання на відповідне джерело.

Мова та стиль викладення результатів.

Дисертаційна робота написана українською мовою. Виклад матеріалу відзначається послідовністю, логічністю та доступністю сприйняття, з використанням загальноприйнятої наукової термінології у галузі фізичної терапії, біомеханіки та медичної статистики. Стиль мовлення науковий, аргументований, із чітким обґрунтуванням положень і висновків.

Дисертація складається зі вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 150 сторінок.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, сформульовано наукову новизну, практичне значення та подано відомості про апробацію результатів.

Перший розділ містить аналіз сучасного стану проблеми гіпермобільності суглобів у контексті фізичної терапії, зокрема серед осіб із надмірною рухливістю у професійній діяльності. Розглянуто питання діагностики, класифікацій, патофізіологічних механізмів та існуючих підходів до корекції.

Другий розділ присвячений організації та методам дослідження. Описано критерії відбору учасників, методи клінічного та інструментального обстеження, інструменти вимірювання рухливості та сили м'язів, а також статистичні методи аналізу.

У третьому розділі подано результати власних досліджень щодо характеристик гіпермобільності в різних групах обстежуваних, зокрема з урахуванням професійної діяльності та наявності/відсутності клінічних проявів.

Четвертий розділ містить обговорення отриманих результатів, їх порівняння з даними інших досліджень, а також пропозиції щодо впровадження результатів у практику фізичної терапії.

Дисертаційна робота оформлена відповідно до вимог наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації».

Оприлюднення результатів дисертаційної роботи.

Наукові результати дисертації висвітлені у 5 наукових публікаціях здобувача, серед яких: 5 статей у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 3 статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science та/або Scopus.

Також результати дисертації були апробовані на 6 наукових фахових конференціях.

Публікації здобувача відповідають тематиці дисертаційної роботи, відображають основні наукові положення, висновки та результати дослідження. Вони виконані з дотриманням принципів академічної доброчесності, що підтверджується наявністю коректних бібліографічних посилань, відсутністю ознак плагіату та належним оформленням авторських прав.

Оскільки робота відноситься до галузі знань 22 «Охорона здоров'я», дослідження виконані з урахуванням вимог біоетики та проходили відповідну біоетичну експертизу. Це підтверджено довідкою про оригінальність дисертації та відсутність елементів фальсифікації, компіляції, фабрикації, плагіату та запозичень від 03.03.2025, протокол №1. Наявний висновок щодо проведення біоетичної експертизи дисертаційних досліджень, затверджений міжфакультетською комісією з біоетики КПП ім. Ігоря Сікорського (експертний висновок №2-2025).

Таким чином, наукові результати, описані в дисертаційній роботі, повністю висвітлені у наукових публікаціях здобувача.

Недоліки та зауваження до дисертаційної роботи.

1. Вибірка дослідження, хоча й дозволяє досягти поставлених завдань, має обмежений обсяг, що може зменшувати статистичну потужність та ускладнювати узагальнення отриманих результатів на ширші популяційні групи.
2. Порівняння із сучасними світовими методами діагностики та реабілітації виконано обмежено, що залишає простір для більш ґрунтовного міжнародного співставлення результатів.
3. У складі вибірки недостатньо представлені учасники різних вікових категорій та етнічних груп, що знижує рівень репрезентативності висновків.
4. У роботі не приділено достатньої уваги аналізу впливу психоемоційних факторів та мотиваційної складової на ефективність програм фізичної терапії.
5. В дисертаційній роботі присутня незначна кількість помилок друкування, орфографічні та стилістичні помилки.

Вважаю, що висловлені зауваження не є визначальними та не зменшують загальну наукову новизну та практичну значимість результатів та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Висновок про дисертаційну роботу

Вважаю, що дисертаційна робота здобувача ступеня доктора філософії Воронюк Єлизавети Анатоліївни на тему «Диференційна діагностика професійної та патологічної гіпермобільності суглобів кисті» виконана на високому науковому рівні, не порушує принципів академічної доброчесності та є закінченим науковим дослідженням, сукупність теоретичних та практичних результатів якого розв'язує наукове завдання, що має істотне

значення для галузі знань 22 «Охорона здоров'я». Дисертаційна робота за актуальністю, практичною цінністю та науковою новизною повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, що передбачені в п. 6–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

Здобувач Воронюк Єлизавета Анатоліївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Офіційний опонент:

Завідувачка кафедри фізичної терапії та ерготерапії
Національний університет «Запорізька політехніка»,
кандидат медичних наук, доцент

Ольга КОВАЛЬОВА

Підпис Ковальова Ольга

Засвідчую:

Начальник відділу кадрів

Григорук 1 Григорук

